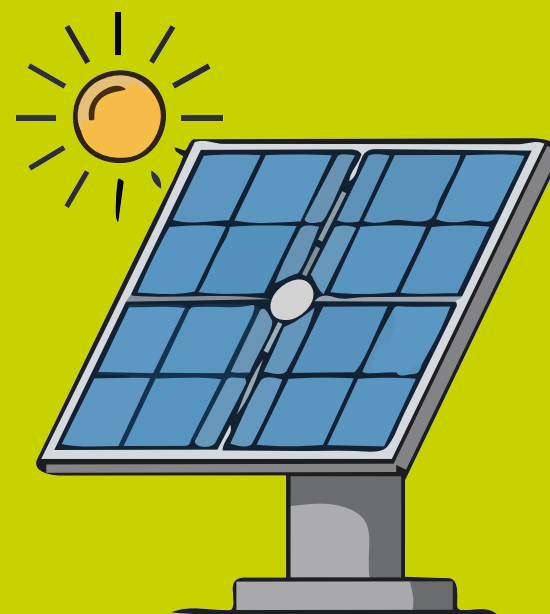

Minder verspilling, meer bewustzijn

Aandacht voor medicatieverspilling en het verminderen van milieubelasting.

1,7% minder energieverbruik

26% meer opbrengst uit zonnepanelen en verdere verduurzaming van gebouwen.

83,9 miljoen stappen gezet

Bijna 400 medewerkers en vrijwilligers deden mee aan de stappenchallenge.

Jaarverslag duurzaamheid 2025

23% duurzaam ingekocht

Het aandeel voeding met erkende duurzaamheidskeurmerken groeide verder door.

Inzicht in CO₂-uitstoot onderweg

Start van een mobiliteitsanalyse als basis voor toekomstig beleid.

Materialen krijgen een tweede leven

Meer afvalscheiding én hergebruik via de interne Zorggroep Sint Maarten marktplaats.

Voorwoord

In 2025 bouwden we bij Zorggroep Sint Maarten verder aan groene en toekomstbestendige zorg. We werkten aan de thema's van de Green Deal Duurzame Zorg 3.0: van energie en gebouwen tot afval, voeding en bewustwording.

We zijn trots op de stappen die collega's, vrijwilligers en partners samen hebben gezet.

Tegelijkertijd merken we dat verduurzamen in de zorg soms schuurt: werkdruk, kosten en afhankelijkheden in de keten vragen om slimme keuzes. Daarom kiezen we voor een praktische aanpak: doen wat kan, meten wat werkt en steeds verbeteren.

- **Resultaten:** 1,7% energiebesparing (gecorrigeerd) en 26% hogere opbrengst van zonnepanelen t.o.v. 2024. In voeding groeide het aandeel 'Beter voor Dier' (minder milieubelastend) door naar 23%. Voor bredere definities en voor het eenduidig meten van de verhouding plantaardige/dierlijke eiwitten werken we de meet- en rapportageaanpak verder uit (doorontwikkeling in 2026).
- **Successen:** (bijna) alle locaties voorzien van slimme meters; meerdere vastgoedmaatregelen uitgevoerd (o.a. warmtepompen/LED); afvalscheiding verder uitgerold; hergebruik gestimuleerd via de ZSM Marktplaats.
- **Uitdagingen:** netcongestie remt elektrificatie; datakwaliteit en (onder)bemetering vragen aandacht; mobiliteitsimpact vraagt om betere data; bij afval en logistiek zijn we afhankelijk van ketenpartners.

Onze visie op duurzaamheid

Bij Zorggroep Sint Maarten geloven we in een gezonde toekomst voor mens én natuur. Onze kernwaarden Zijn, Dorps, Vitaal en Positief vormen de basis van onze duurzaamheidsstrategie. We werken aan een leefomgeving waarin duurzaamheid niet alleen een keuze is, maar steeds meer een vanzelfsprekend onderdeel van ons dagelijks handelen.

Visie 2030:

Samen werken aan duurzaamheid maakt het verschil. We leren bewuste, duurzamere keuzes te maken die bijdragen aan een gezonde leefomgeving voor cliënten, naasten en collega's.

Visie 2050:

Werken aan duurzaamheid zit in ons DNA. Duurzame keuzes zijn volledig geïntegreerd in onze manier van werken en dragen aantoonbaar bij aan leef- en werkplezier.

zorggroep sint maarten

Op alle onderdelen van de Green Deal duurzame zorg hebben we het afgelopen jaar stappen gezet. Met onze regiegroep Duurzaamheid en de betrokkenheid van medewerkers op alle niveaus hebben we deze thema's in onze organisatie geïntegreerd.

We geven een uitgebreide toelichting op de diverse thema's. Klik op de diverse onderdelen om hier meteen meer over te lezen.

zorggroep sint maarten

1 | Gezondheidsbevordering

Duurzame voeding:

Voeding is een belangrijk onderdeel van gezondheidsbevordering én van onze milieubelasting. In 2024 verdubbelden we samen met onze voedingspartner het aandeel duurzaam ingekochte voeding, ruim 17% van onze voeding was toen gecertificeerd. Hierbij gaat het om producten met erkende duurzaamheidskeurmerken op het gebied van dierenwelzijn (zoals het Beter Leven-keurmerk), biologische productie (EU Biologisch en EKO), duurzame visserij (MSC en ASC) en eerlijke handel (Fairtrade en Rainforest Alliance). In 2025 hebben we deze beweging doorgezet en groeide het aandeel duurzaam ingekochte voeding verder naar 23%.

Resultaat & voortgang 2025:

Aandeel duurzaam ingekochte voeding met erkende duurzaamheidskeurmerken: 23%. Daarnaast zijn in 2025 afspraken voorbereid om 'minder milieubelastende voedingsmiddelen' eenduidig te definiëren (criteria/assortiment) en om de verhouding tussen plantaardige en dierlijke eiwitten op een consistente manier meetbaar te maken en periodiek te rapporteren. Deze doorontwikkeling wordt in 2026 voortgezet. Voor voedselverspilling zijn voorbereidingen gestart om dit systematisch te meten, te beginnen op één locatie per regio.

Belangrijkste acties:

Om voedselverspilling te verminderen zijn op locaties keuzes in het bestelproces versimpeld en is kritisch gekeken naar assortiment en bestelgedrag. In samenwerking met Huuskes zijn in 2025 sessies georganiseerd voor bestellers om beter te kunnen sturen op het voorkomen van verspilling. Deze aanpak wordt in 2026 verder ontwikkeld.

Uitdagingen:

Een belangrijke uitdaging is de transitie van dierlijke naar plantaardige eiwitten en het effect hiervan op onze cliënten, waarbij een goede balans tussen duurzaamheid, voedingswaarde, acceptatie en individuele voedingsbehoeften essentieel blijft.

Terug naar overzicht
Green Deal

zorggroep sint maarten

2 | Kennis & Bewustwording

Duurzame zorg vraagt om kennis, eigenaarschap en gedragsverandering. In 2025 hebben we duurzaamheidsbewustzijn verder ingebed in communicatie en werkprocessen, zodat collega's makkelijker duurzame keuzes kunnen maken in de dagelijkse praktijk. Ook is er in 2025 aandacht geweest voor vitaliteit en een gezonde werkomgeving.

- **Interne communicatie:** duurzaamheid is doorlopend onder de aandacht gebracht via interne kanalen en door het ophalen/delen van praktijkvoorbeelden vanuit locaties. Een voorbeeld hiervan is de afvalchallenge
- **Vitaliteit:** binnen het programma "Jij bent belangrijk" zijn in 2025 webinars georganiseerd over o.a. balans, mentale gezondheid, slaap en (gezonde) voeding. Daarnaast zijn initiatieven zoals Fiets naar je Werk-dag ingezet om duurzame en gezonde keuzes te stimuleren. Aan het thema fysieke belasting is aandacht besteed door het organiseren van fysieke belastingsdagen, jaarlijkse bijscholing voor ergocoaches en zijn er 14 nieuwe ergocoaches opgeleid.
- **Betrokkenheid locaties/teams:** op de werkvloer zijn in 2025 duurzaamheidsthema's opgepakt in leer- en verbeter teams (bijv. signalen rond verspilling van medicijnbekertjes en ideeën voor herbruikbare alternatieven). Locaties namen daarnaast eigen initiatieven rondom vitaliteit (bijv. fruit uitdelen, een massagestoel) en er is gewerkt aan een rookvrije en gezonde zorgomgeving voor medewerkers.
- **Stappenchallenge:** in september 2025 organiseerden we een stappenchallenge om collega's op een laagdrempelige manier te stimuleren om meer te bewegen. Dit initiatief vond plaats in het kader van het 20-jarig jubileum van Zorggroep Sint Maarten. Er deden bijna 400 medewerkers en vrijwilligers mee. Samen zetten zij 83.880.479 stappen en legden zij 56.141 kilometer af. De challenge droeg bij aan vitaliteit, verbinding tussen collega's en bewustwording rondom gezondheid.
- **ZSM Marktplaats (intern hergebruik):** via onze interne marktplaats krijgen materialen, hulpmiddelen en meubilair een tweede leven. De marktplaats is gestart in december 2024 en in 2025 zagen we dat dit ook in de praktijk werkt: meerdere spullen kregen een nieuwe bestemming op een andere locatie. Denk bijvoorbeeld aan kasten en stoelen, tafels, klein kantoor- en vergadermateriaal en inventaris voor activiteiten. Dit voorkomt onnodige inkoop en draagt bij aan circulair werken.

Uitdaging:

medewerkers geven aan duurzaam te willen werken, mits ze hier ook goed in gefaciliteerd worden. Daarom kiezen we voor kleine, haalbare stappen.

Wist je dat

- ...je 'voetafdruk' ook in aardbollen is uit te drukken? Sommige tests laten zien hoeveel 'wereldbollen' er nodig zouden zijn als iedereen zou leven zoals jij. Volgens WWF gebruiken we in Nederland gemiddeld meer dan één aarde — vaak wordt genoemd dat dit neerkomt op ongeveer 3,3 wereldbollen als iedereen zou leven zoals de gemiddelde Nederlander.
- ...het grootste deel van onze impact vaak 'verborgen' is? Niet alleen het gebruik (bijv. stroom), maar ook productie, transport en afdanken van spullen tellen mee. De online test Mijn Verborgene Impact helpt om jouw persoonlijke 'impact top 10' in kaart te brengen (myhiddenimpact.com).
- ...minder insecten ook minder biodiversiteit kan betekenen? Veel mensen herkennen het van vroeger: op weg naar vakantie zat de voorruit vaker vol insecten. Wetenschappers noemen dit verschijnsel ook wel het 'windshield phenomenon' (voorruitfenomeen) en gebruiken het als herkenbaar voorbeeld in het gesprek over insectenafname.

Doe mee:

Benieuwd hoeveel 'aardbollen' jij gebruikt en waar jouw grootste impact zit? Doe de test Mijn Verborgene Impact door de QR-code te scannen.

Terug naar overzicht
Green Deal

3 | Minder grondstoffen, minder afval en circulair werken

In 2025 hebben we gewerkt aan het verminderen van ons grondstoffengebruik en het beter scheiden en verwerken van afvalstromen. We richten ons op het voorkomen van afval (reduce), hergebruik (reuse) en pas daarna recycling. Daarnaast nemen we circulariteit daar waar het kan mee in inkoop en (ver)bouwprojecten.

3.1 | Afval en afvalscheiding

- **Resultaten 2025:** op meerdere locaties is (verdere) afvalscheiding ingericht voor o.a. papier, glas, swill, PMD en restafval. In 2025 is bovendien gestart met voorbereidingen om afvalscheiding verder uit te breiden en te standaardiseren.
- **Acties:** op locaties zijn inzamelpunten en afvalbakken aangepast aan de praktijk (o.a. deksels waar nodig) en is swill-inzameling opgestart. Daarnaast zijn ketenafspraken verkend om logistiek te verduurzamen, zoals het combineren van ritten tussen leveranciers (o.a. voeding/medicatie/ondersteunende middelen) om transportbewegingen te beperken.
- **Uitdaging:** eenduidige scheiding in de praktijk (verschillende gebouwen/ruimtes) en juiste verwerking van zorg specifieke stromen.

3.2 | Circulair inkopen

We zetten stappen om duurzaamheid en circulariteit structureler mee te nemen in onze inkoop. Denk aan levensduur, herbruikbaarheid, onderhoud en mogelijkheden voor retour- en recyclingstromen. In 2025 is circulariteit nadrukkelijker toegepast in inkoop en projecten, bijvoorbeeld door (waar passend) tweedehands kantoormeubilair in te zetten (kasten, bureaus, stoelen en vergadermeubilair) en door het stimuleren van hergebruik via de interne Zorggroep Sint Maarten Marktplaats. Deze marktplaats helpt om hergebruik steeds meer een vaste werkwijze te maken: wat op de ene locatie over is, kan op een andere locatie direct van waarde zijn (bijv. meubilair, klein kantoor- en vergadermateriaal, hulpmiddelen en activiteitenmateriaal). inzet circulaire tilbanden in het kernassortiment - inmiddels zitten er 10 verschillende uitvoeringen in.

4 | CO₂-reductie

4.1 | Duurzame mobiliteit en vervoer

Vervoer is een belangrijke bron van CO₂-uitstoot in de zorg, onder andere door woon-werkverkeer, dienstreizen en logistiek. In 2025 hebben we ingezet op het stimuleren van duurzame mobiliteit en het beter onderbouwen van keuzes met data. Daarom zijn we in 2025 gestart met een mobiliteitsanalyse in samenwerking met een extern bureau, om reisbewegingen en CO₂-impact inzichtelijk te maken. De resultaten worden begin 2026 verwacht en vormen de basis voor een mobiliteitsplan.

- **Analyse & planvorming:** mobiliteitsanalyse (medewerkersreizen) gestart in 2025; resultaten begin 2026, waarna een mobiliteitsplan wordt ontwikkeld gericht op CO₂-reductie en duurzame vervoerskeuzes.
- **Uitdaging:** spreiding van locaties en roosters.

4.2 | Vastgoed, energie en klimaat

Onze gebouwen en installaties bepalen een groot deel van onze klimaatimpact. We verduurzamen ons vastgoed langs meerdere sporen (o.a. EED), en sturen waar mogelijk met slimme monitoring. In 2025 realiseerden we een energiebesparing van 1,7% ten opzichte van 2024 (gecorrigeerd voor klimaatfactoren en graaddagen). De opbrengst van onze zonnepanelen lag 26% hoger t.o.v. 2024 mede door meer zonuren en draaiuren panelen. Nieuw aangebrachte installatie van de nieuwbouw Gudula is hierin nog niet opgenomen, te verwachten in 2026.

Metten en sturen

Om beter te kunnen sturen zijn op (bijna) alle locaties slimme meters geïnstalleerd. Gasverbruik wordt daarbij omgerekend naar kWh om een eenduidige vergelijking met elektriciteitsverbruik moeilijk te maken. Netcongestie blijft een aandachtspunt en kan de inzet van warmtepompen en verdere elektrificatie beperken.

CO₂-uitstoot

2025

Totale uitstoot is 5.525 ton CO₂ voor de hele Zorggroep.

- Elektriciteit 35%
- Brandstof & warmte 26%
- Bedrijfsafval 0,50%
- Gevaarlijk afval 0%
- Woon-werkverkeer 33%
- Zakelijk verkeer 5,0%
- Personenvervoer 0,12%

Belangrijkste projecten in 2025

- **Warmtepompen en installaties:** op meerdere locaties zijn installaties duurzaam vervangen of uitgebreid, waaronder (voorbeelden) warmtepomp/koeling op locatie Oldenhove en een warmtepomp op locatie Molenkamp.
- **Nieuwbouw Gudula / Bosweg (Lochem):** de nieuwbouw aan de Bosweg in Lochem (72 cliënten) is in november 2025 opgeleverd. Het gebouw is uitgerust met warmtepompen en zonnepanelen en dat, vanwege beperkte netcapaciteit, is gekozen voor batterijopslag en een energiemanagementsysteem om pieken op te vangen.
- **LED en slimme sturing:** op locaties is verdere vervanging naar LED-verlichting doorgevoerd, soms gecombineerd met sensoren om onnodig branden te voorkomen.
- **Metten om te verbeteren:** verdere detaillering van (onder)bemetering blijft op enkele locaties nodig. Dit is randvoorwaardelijk om per locatie gericht te kunnen verbeteren.
- **Succes:** 1,7% energiebesparing (gecorrigeerd) en 26% hogere zonnestroomopbrengst; bovendien is de monitoring verbeterd door de uitrol van slimme meters, waardoor afwijkingen en besparingskansen sneller zichtbaar worden.
- **Uitdaging:** netcongestie, beschikbaarheid van installateurs/materialen, en investeringsruimte.

zorggroep sint maarten

5 | Minder milieubelasting door medicatie

Medijnresten en onjuist weggooien leiden tot milieubelasting. In 2025 wordt door de kwaliteitsverpleegkundigen aandacht voor het verminderen van medicatieverspilling en voor de materialen die rondom medicatietoediening worden gebruikt (zoals wegwerpbekers).

- **Verspilling verminderen:** Jaarlijks worden door de voorschrijver medicatiereviews georganiseerd. De medicatie van cliënten wordt dan samen met de apotheek geëvalueerd. Door kritisch te kijken naar het medicijngebruik worden onnodige of schadelijke medicijnen verminderd. Dit verkleint risico's voor cliënten én helpt medicijnverspilling te verminderen.
- **Geneesmiddelen distributie protocol:** In 2025 zijn de geneesmiddelendistributie protocollen door de expertgroep medicatieveiligheid geëvalueerd. Onderdeel van deze protocollen is de werkinstructie afvalverwerking medicatie.
- **Uitdaging:** we hebben te maken met verschillende medicatiestromen en zijn daarbij deels afhankelijk van externe partijen. Ook het verminderen van wegwerp-medicijncupjes blijft lastig. Dat vraagt om goede begeleiding op de werkvloer: medewerkers meenemen, uitleg geven en vaste routines stap voor stap aanpassen.

Terug naar overzicht
Green Deal

zorggroep sint maarten

Vooruitblik 2026

In 2026 blijven we onze duurzaamheidsambities stapsgewijs concretiseren. We richten ons op de grootste impactgebieden: energie en vastgoed, afval en circulariteit, mobiliteit, duurzame voeding en het verminderen van milieubelasting door medicatie. Daarbij zetten we in op heldere KPI's, leren in de praktijk en samenwerking in de keten. Een belangrijk speerpunt is daarnaast het borgen van beleid en uitvoering via de Milieuthermometer Zorg (MTZ).

Prioriteiten 2026:

MTZ-traject doel: brons-certificaat voor 2 locaties en de aanpak zo inrichten dat we daarna jaarlijks 2 extra locaties kunnen laten instromen richting brons; mobiliteitsplan opstellen op basis van de mobiliteitsanalyse; voedselverspilling systematisch meten (start per regio) en gerichte reductieacties; verdere verbetering van (onder)bemetering en datakwaliteit; doorontwikkeling afvalscheiding en circulaire inkoop.

